



## משחק בקוביא (אסמכתא)

- ◀ מתני' סנהדרין דף כד: - דף כה. אמר רבא (2 – 3)
- ◀ תוס' ד"ה כל מי (2)
- ◀ לעיין בלבד – גמ' ב"ב דף קסח. מתני' – מתני' (optional) (4)
- ◀ ב"מ דף עג: אמר רב חמא האי מאן דיהיב – דף עד. אמר רבא הני בי (4)
- ◀ ב"מ דף קד: ההוא גברא דקבל ארעא מחבריה – ההוא גברא דקיבל לשומשמי (5)
- ◀ ב"מ דף מח: מיתבי הנותן ערבון – אמר ר' שמעון בן גמליאל (5)
- ◀ שו"ע חו"מ סי' ש"ע סעי' ב' וגי' ובסמ"ע שם (6)

### המשחקים באמנה

- ◀ רמ"א סי' ר"ז סי' י"ג ובסמ"ע ס"ק ל"ג (7–8)
- ◀ ערוך השלחן סי' ר"ז אות ל"ה ל"ו (9)

### קרטון (קביטלאך) בחנוכה

- ◀ ביאור הלכה סי' תרע"א ד"ה ונוהגין (9)
- ◀ ערוך השלחן סי' ר"ז ל"ה (9)



מסורת הש"ס  
עם הוספות

(א) ערזוכן סב ד"ה כו  
לקמן כ"ה (ב) ערזות פ"י  
מ"ה (ג) [ערזוכן] פ"ה  
פ"ה (ד) שבוזות מ"ד  
(ה) לקמן כ"ה (ו) לקמן  
כ"ה (ז) [וע"פ] חוס  
פססוה למ. ד"ה א  
אמר (ח) כעין דלקמן  
סוף כ"ה (ט) לקמן כ"ה  
(י) [כ"כ פ"ה].

באותן הנשבעין, לפטור עממן שלא ישלמו דמוע קאמר דור לי  
אזי מוחל קר: הנשבעין ונשפין, השמיר והנגזל ויכולא פקד' דנחשב  
קאמר ליה דור לי ואמן קר: ודא דרש"א, דלוקאמט לה בנחמן  
קר ודמרי למה לי תורה בדעת אחרים, אכלא וזאקין: בדעת עצמו.  
של תפריז בעל דין: ביימר דמוציא  
דיה, ואי הוא ידע דמוציא ליה לא  
הוה אמר הלכך הדר: אבא תורה  
דמא ונחמן, דא דאבא דאבא  
דאבא דאבא דאבא דאבא דאבא

**רבא** דאמר בבאמן, וליכא למימר דסבירא ליה כ"ר"ס שן לקיס  
אליבא דר' מאיר דהא כפידוס ר"ש' דאן לימר דשיבך רבנן  
ועבד דר' מאיר ועוד דהכא פליגי ר' יוחנן ור"ס שן לקיס ורבא פסקי  
פרק הוולן (יטמות דף טז.) כ"ר"ס שן לקיס כהנא משמע דככל שאר  
קמומא ס"ל ר' יוחנן לגבי רשב"ל  
ויליכא למימר הכא טעמיה דנפשיה  
קאמר דחדיקין לעיל משום דהכא לא  
זיל אפליגי דאמר ר' יוחנן דאמר ר' יוחנן

א ב ג ד ה ו ז ח ט י יא יב יג יד  
טו טז יז יח יט כ כא כב כג כד  
כה כו כז כח כט ל לא לב לד  
לה לו לז לח לט סא סב סג סד  
סה סז סח סט עא עב עג עד  
עה עז עח עט פא פב פג פד  
פה פז פח פט צא צב צג צד  
צה צז צח צט קא קב קג קד  
קה קז קח קט רא רב רג רד  
רה רז רח רט סא סב סג סד  
סה סז סח סט עא עב עג עד  
עה עז עח עט פא פב פג פד  
פה פז פח פט צא צב צג צד  
צה צז צח צט קא קב קג קד  
קה קז קח קט רא רב רג רד  
רה רז רח רט

## הנחות חב"ח

(א) רש"י ד"ה אלף וכו'  
 בין בור וכן בור  
 (ב) ד"ה כל כי וכו'  
 דמספיקא: (ג) תוס'  
 ד"ה שלם וכו' אלף קודם  
 גמר דין יסול לחזור:

ידעו ומתחיל: לפני גמר דין. לאחר שטענו בפניהם וקודם גמר דין בא זה לחזור: ה"ע אי אמרת בשלמא ר' יוחנן הכי קאמר לאחר גמר דין מחלוקת אבל לפני גמר דין אפילו לרבותי: דאמר ר' יוחנן: רבא לא

**שֶׁלַח**: אצל הכה לויא למימיר טעמייה דנפשיה קלאמר: שֶׁלַח זייה לאחר גמר דיין מחזקות והלכה בדברי חכמים. מימה דהסא משמע לאלתר גמר דין מהלוקת אבל קודם (א) יכול למחור בין שני רבין וקדושין (ב) וקדושין (ג) ארבע.

**רבינו חננאל**  
אזיטא למימר דרבא  
מר כר' יוחנן, ומיתבי  
ליה דרבא מסיפא  
מתנתין הנה תייב

## הנהגות חג-המנוחה

[א] נמי (כל כי הא  
גזנא לא אסמכת  
לא). הא"מ ונ"  
המנ"ס לא נרס ל'  
(ועמ"ש רבי פה"מ ס'  
ל"ד ס"ק ל"א ופי' ר"  
ס"ק מ"ד):

ד'ין דלמער כר' יוסען וואליאד דרענען  
אלא יא אמר: לר' יוסען פון (6) סה  
ובין סה ממלוקות: רבא דאמר כשפאן.  
ובין לר' לר' לר' לר' יוסען דרענען  
לפני גמז דין קאמרי דלא דער וסא  
ליכא למימר דרענא כר'ס לקיס וואליאד

אומר אתה מוכרתו לי אתה נחתו לי  
במתנה לרצון השבע ועול נשע  
ואינו יכול לחזור ב משמע שד  
שאלו השבע ועול שהכירו יבע  
ואינו יכול לחזור ב אלמא אפי' קודם  
גמר דין אינו יכול לחזור ב להכי

על לחזור בו, מאי לאו  
אזתן הנשבעין ולא  
שלטין דדוה ליה מחול  
רש"י במחול לך נמי  
ליגי. ודחי רבא לא  
תני באזתן הנשבעין  
ועלוק כגון השכיר  
נגזל והנחבל וכיוצא  
מן דדוה ליה אתן לך.

## הנהגות וציונים

**[6]** בכתיי נוסף אב  
לפני גמר דין דבר  
הכל יבול לחזון  
בו. (ועי' בדק"ס ג'  
אחרת בגמ' וברש"י)  
**[7]** [כשאילנות סרי יתר  
סי' כ"א איתא אר  
עשרה ע"פ חזונו

רצון ועצור ורצון ולעסוקין קלמן  
הלכה כחכמים ולא שייך למימר הא  
רצא טעמא דנפשיה קלמן ואברהם  
ליה דמי פליגי רצון לאחר גמר דין  
אבל לפני גמר דין מודו אבל דרבי  
יוחנן צין וכו' וכן שם מלוכות לרבי  
לא אהרי' רצא פלוגתא כלל אלף

ואלו הן הפסוקים: יש גורסין עבדים משום דסמיך דסמיך ליה" דהא סמיך פסולי דרבנן

ישא פלונתייהו באחן  
ותא אסרת סיפא נמי  
אחן לך מחלוקת למה  
ה למימרא תרתי ומני.  
משני רישא תולה  
דעת אחריים והוא אבא  
ובין, סיפא תולה בדעת  
נמי סדיא תולה בדעת  
נמי כיון ודיע דודאי

ליחא כאן תיבת יידיש  
מנחם ע"ס מהרש"ל (א)

[illegible]

מִיִּסְפָּק סָפֵק דִּיעָא: וְקָטָן מִיִּדּוּ.  
 מִתְחַלֵּה שְׁלָא יִסְחֹר: מוֹתָנִי<sup>א</sup> וְאִילוּ  
 הָן הַפְּסוּלִים. לָדוֹן וְלֹהַעֲדִי: הַמִּשְׁחָק  
 בְּקוֹבֵינֵי. וְכֹלְהוּ מִפְּרָשׁ גַּמְ' וְכֹלְהוּ  
 מִעֵין גּוֹלָנִין וְכֹלְהוּ הָאִסְרוֹת לְאִמְרֵה  
 (שְׁמֹת 30) אֵל תִּשָּׁח רֶשַׁע עַד<sup>ב</sup> וְכֹל שֶׁן  
 דִּין: וְסוֹחֲרֵי שְׁבִיעִית. הוֹאִיל וְיִמְמוּד  
 מִמּוֹן מַעֲבִירוֹ עַל דְּבָרֵי מוֹרֵה הוּא לִיה  
 כְּרַעַשׁ דְּחִסָּם וְסָפֹל לָדוֹן וְלֹהַעֲדִי  
 שְׁטֵטֵס אֲחֵרֵי הַנֶּלֶץ: בְּתַחֲלִיפָה הָיוּ  
 קוֹרְאִין אוֹתוֹן בִּי. מִפְּרָשׁ גַּמְ' א: שְׂאִין  
 לֹא אִסְמַכְתָּ אֵלֵּא הָרֹא. הוֹאִיל וְאִין  
 עֲסוּקִין בִּישׁוּבֵי שֶׁל עוֹלָם אִין בְּקִיאִין  
 בְּטִיבֵי דִּינִין וְיִמְשָׁל וְיִמְתֵּן וְאִין יִרְאִי  
 חֲטָא: גַּמְ' אִסְמַכְתָּה. הִיטִיו דְּבַר  
 שְׂאִית נִוְתָן לוֹ מִדְּעֻתוֹ אֵלֵּא סוֹמֵךְ דְּבַר  
 דְּבַר שְׂאִית מְדַבֵּר: שְׂהוּא יִכּוֹל לִנָּח  
 וְפַעְמִים מְדַבֵּר אִתּוֹ: א: קִנְיָא.  
 וְהוּא לִיה כְּעֵין גּוֹלָנֵה בִּידּוּ: בִּי בִי  
 הָאִי גּוֹנָא לֹא אִסְמַכְתָּה הָיָא. וְהִיכִי  
 דְּמִי אִסְמַכְתָּה בְּנוֹן דְּלֹאס אִיבִיר וְלֹא  
 אֲשַׁעֵר אֲשֵׁלֶם בְּמִיטְעָא<sup>א</sup> (בִּרְמֵ דָּה עַד:)  
 וְכֹכּוֹן מַשְׁלִישׁ אֵחַ שְׁטֵרֵי דְּבַר שְׁפֹט  
 (בִּרְמֵ דָּה קֶסֶת). דְּסוֹמֵךְ עַל לֵא<sup>ב</sup> דְּבַר  
 דְּסוֹכֵר כֹּל הֵא עַד מִדֵּי לְעֻשׂוֹת וּמְרִישָׁא  
 מִתְּחִי אֲדַעְתָּא דְּלֵא יִיבִי לִיה לְאִסְמַכְתָּה<sup>ב</sup>  
 קֹא מִתְּחִי דְּטוֹעָה וְסוֹכֵר לֵא יִבֵּא  
 לִידִי כִּךְ אֲכַל הִכָּא לֵא סוֹמֵךְ אֲחִידִי  
 דִּהָא לֵא יִדַּע אִי נָחֵא אִי לֵא נָחֵא וְאִפִּי  
 הִיכִי אֲחִידִי שְׁמַע מִיָּה (3) מִסְפִּיקָא  
 אֲחִידִי<sup>ג</sup> גַּמְר וְאִקְנִי וְלֹא גּוֹלָנֵה: הֵא:  
 אִימְתִי

ודאורייתא וכל נהירא משום דלא  
 חשיב בתנאי רק פסולי דרענא דנא  
 גזלים לא קתני וכל פסולי דמתני'  
 פסולי דרענא נינהו משחק קצויא  
 אפי' למי' דאסמכתא היא דאסמכתא<sup>א</sup>  
 אלא קניא מ"מ אינו דאורייתא כיון  
 שאינו סבור לעשות איסור<sup>ב</sup> לנא לידי  
 פסול דאורייתא ולמ"ד משום יסוב  
 של עולם פשיטא דאינו אלא מדרענא  
 ומהוה ברביעית מיירי ברביעית שאינה  
 קצויה ואפי' מיירי ברביעית שקצויה  
 לא משמע ליה איסור כיון דמדעמיה  
 ייחב ואינו פסול לעדות אלא מדרענא  
 מפריה ויניס מדרענא פסולים אפי'  
 למ"ד<sup>ד</sup> אי תקדמו יוק היינו משחק  
 בקצויא ולידך דאמר ארס מפני  
 דרכי שלום הוא וסמך נשפיעת  
 מיירי בשפיעת וקמן הוא דליני  
 אסור אלא מדרענא ואפי' בשפיעת<sup>ה</sup>  
 דאורייתא לא חשיב ליה איסור  
 הא<sup>ו</sup> דמתחילין מעות לנייהו אבל  
 עבדים פסולין דאורייתא נינהו ק"ו  
 מאה<sup>ז</sup> ומה אשה כשסריה לנא  
 חתלה פסולה להעיד דכתיב (דברים  
 כ) האנשים עבד שפסול וכו' על כן  
 נראה דלא גרסי' עבדים דלא מיירי  
 אלא נפסולי דרענא:

**כ** כי האי גזוזא דמי אסמכתא  
 היא. פ"ה דהכי דמי אסמכתא  
 כגון אם אויבי ולא אעביד אלסל  
 מניטעא וכן משלים על שטרו דנט  
 פשוט (כ"ב דף קט. וספ) דכל הני סמך

[illegible]

לְחַיֵּינוּ וְלְחַיֵּי עַמּוּנוּ

ואלו הן הפסולות  
לעדות דסקל גאל  
מזכיריהן הן דאסמח  
לא קניא ומגול גול  
[עידודין פב.] הימשה  
בבזימא. תחיות ש  
פנס שמחשקן בערס  
ואמור רעק אסמחא  
קניא וסרי הן גאל  
המחשקן הממחשקן

היא ומיהו הא (שפיר<sup>2</sup>) דאס אויבר ולא אעביד אשלים צמיטענא אסמכתא ויטענא לאו אסמכתא כדאמרי' פ' איחוה נשך (ב"מ דף ע"ג:) אלא היינו אס כמא היא ובפ' רש"י היה כתוב אס אויבר וכו' על כן טעו סופרים אבל <sup>(2)</sup> שהיה צידו מלאו צידו ובפ' איחוה נשך (ס"ס דף ע"ג: וס"ס) משמע איפכא דאמר

ואמרם כי ממתי יהי חלועה לה  
ישיב ליה ממנה אחתי ליה ששרי  
סביר הוא שלא יצא לידו כך אבל  
הבא לנא בידו ולא סמוך אמריו דהא לא  
ידע אי נחא אי לא נחא ואפ"ה אחי ש"מ דמספיקא גמר ומקני ולא גזילה  
היא טעות סופרים הוא זה וזה לא דבר רש"י דהא אם אוצר אשלים צו  
אוצר ולא אעבר אשלים אלפא וזו דבפ' המקביל (סו 97 ק: ד) קאמר אשלים  
ר"מ הקשה לפי הקונו' משום דלפי פי' משמע דטפי חשיב אשלים אשכחא (מה)

כ"ס ששת אמו למה  
סלום חסמים משוב  
אין עסקין בישוב  
עולם ס"י כגון אומנות  
נגון עבודת הארץ.  
אמרינן מכרי לתרווייהו  
סילי מה לי משום  
סכסכתא ומה לי משום  
שוכח העולם. וענינן  
כסא בינייהו כגון  
אית לחו נמי ארמנותא

בפירושן והסמלה שקור  
עד חמס (שמים כג) דה  
שביעית. עשין סחור  
לפטר על דה מחמס ממח  
א הוא. דקסבר ר' יהודה  
מסידן ממין (עירובין עט)

[illegible]

ג'צ' דאית אל אומנטא אחריו סטול ולרב ישע כיון דמתעסק באומנטא שהיא יישוב של דברים בר חסא דא דתמן ביסאפ מביטחין או"י יהודה אמיט בזמן שאין לון אומנטא אלא של יריא כשר, וי תיבא ר' יהודה חולק על האמא ודאמר ריביל כל מקום ששנה ר' יהודה אמיט

גל ז' ז' טעם וסוד (יה שם) דרשנא אחר לכלול ולא לקפודא וכן חסודו ממון לעשר עפרה של ז' טעם וסוד גיטא ועל חולק אפסחא אחר מהם קיט ולא נגלגל מן סודו וסודו וסודו של ז' טעם

לכל יום יש להזין אוטומט של  
קפה וסוכריות.

עין משפט  
גר מצודה

תלמוד בבלי <עוז והדר> - כה סנהדרין תלמוד בבלי עמוד מס: 60 הודפס ע"י אוצר החכמה

## בבא בתרא דף קסח.

אלא דבר הנה דבנא מניעה דחפס המולה הקרקע במשכנו ומהאי טעמא נמי אחי שפיר לרב נחמן דאמר אף לאחר מתן מעות קנה הכל וגם שהאריך מנימוי להחזירו אע"פ שהיה יודע מילתיה דרבה בר אבהו ועוד י"ל לרב הונא שכל אסמכתא שאין<sup>1</sup> דעת כל אחד ואחד (ט) שהיה האסמכתא ואין אומרים כלל אלא להסמיך חברו על דבריו אבל התם אין זה להסמיכו על דבריו אלא לגמרי הלוהו על מנת שתשקע בדיו אם לא יפרעהו עד שלש שנים ומהאי טעמא נמי אחי שפיר לרב נחמן: **במעמיד** ע"ז עדים. נראה שמועיל לענין זה שעושין אותו מלוה בשטר בעדות דבשכל החתומים הבאים אחרי כן לא היה אלא מלוה ע"פ וקיום

השטר עושין כ"ד ולא כפ' רשב"ס שהעדים עושין אותו: **ובא** פני ב"ד. ודוקא נקט כ"ד דלמידי לאפקועי ממונה<sup>2</sup> ולקמן נמי מיירי שמביא עדים<sup>3</sup> על ההיא דמי שפרע קלת חוטב נגמלא<sup>4</sup> מקריעין את השטר כו'<sup>5</sup>: ופלוגי

לדרי מריבה כי איש מריבה אתה: **בתני** והש"ש את המלוה והלוה מסרוהו בד שלש שהרי טורח היה להם לכתוב שובר וסמכו על השליש: **גמ'** אסמכתא. המצטית להחזירו דבר על מנת שיעשה דבר לעתיד וסומך בלבו בשעת התנאי שיוכל לקיים הדבר כשיגיע זמן וכשיגיע הזמן יאנס ולא יוכל לקיים: **לא** קניא. ואינו נחפס בחנאו ולא יפסידו בך. ודיני אסמכתא מפורשין בצ"מ צ"ח א"ח נ"ך (דף טו:) ובפ' המקביל (שם קד:): כי אתו אקמיה דרבי אמי. דיני אסמכתא: ובי מאחר שפירא ראשונה ושניה. כלומר כמה פעמים לימדנו רבי יוחנן הלכה כר' יוסי איני מה אעשה והא"ר אומר לא קניא: ופסיק גמרא ואין ה"לכה בר' יוסי. אף על פי שנימוקו עמו<sup>6</sup> דאסמכתא לא קניא אלא אם כן קנו מיניה צדתי דין חסוד ודללא לניס כדאמר במסכת נדרים (דף מ:): **בתני** מי שנבחק שטר חובו. מעלמו שנטשטש או שנפלו עליו מים: **מעמיד** ע"ז עדים. היודעים מאימתי נכתב ומה (ב) כתוב בו והם עושין לו קיום בפני צד דין וכותפין לו מה שהיה כתוב באתו השטר והזמן<sup>7</sup> והמעות: נבחק שטר. שהיה כתוב ביום פלוני ופלוני היו עדים שהיו חתומים בו כל זה כותפין אלו המקיימין ואחר כך חותמין את שמותם בסוף:

כד בבא בתרא תלמוד בבלי עמוד מס 158ה' דף קסח ע"י תכנת אוצר החכמה

עלוי כי אריא ארבה: **בתני** מי שפרע מקצת חובו והשליש את שטרו ואמר לו אם לא (נתתי<sup>8</sup>) לך מכאן ועד יום פלוני תן לו שטרו הגיע זמן ולא נתן רבי יוסי אומר יתן רבי יהודה אומר 'לא יתן: **גמ'** במאי קמיפלגי ר' יוסי סבר אסמכתא קניא ורבי יהודה סבר "אסמכתא לא קניא"<sup>9</sup> אמר רב נחמן אמר רבה בר אבהו אמר רב הלכה כרבי יוסי כי אתו לקמיה דרבי אמי אמר להו ובי מאחר שרבי יוחנן מלמדנו פעם ראשונה ושניה הלכה כרבי יוסי איני מה אעשה ואין הלכה כרבי יוסי: **בתני** מי שנבחק שטר חובו מעמיד<sup>10</sup> עליו עדים וביא לפני בית דין ועושין לו קיום איש פלוני בן פלוני נבחק שטרו ביום פלוני ופלוני

השטר עושין כ"ד ולא כפ' רשב"ס שהעדים עושין אותו: **ובא** פני ב"ד. ודוקא נקט כ"ד דלמידי לאפקועי ממונה<sup>2</sup> ולקמן נמי מיירי שמביא עדים<sup>3</sup> על ההיא דמי שפרע קלת חוטב נגמלא<sup>4</sup> מקריעין את השטר כו'<sup>5</sup>: ופלוגי

לדרי מריבה כי איש מריבה אתה: **בתני** והש"ש את המלוה והלוה מסרוהו בד שלש שהרי טורח היה להם לכתוב שובר וסמכו על השליש: **גמ'** אסמכתא. המצטית להחזירו דבר על מנת שיעשה דבר לעתיד וסומך בלבו בשעת התנאי שיוכל לקיים הדבר כשיגיע זמן וכשיגיע הזמן יאנס ולא יוכל לקיים: **לא** קניא. ואינו נחפס בחנאו ולא יפסידו בך. ודיני אסמכתא מפורשין בצ"מ צ"ח א"ח נ"ך (דף טו:) ובפ' המקביל (שם קד:): כי אתו אקמיה דרבי אמי. דיני אסמכתא: ובי מאחר שפירא ראשונה ושניה. כלומר כמה פעמים לימדנו רבי יוחנן הלכה כר' יוסי איני מה אעשה והא"ר אומר לא קניא: ופסיק גמרא ואין ה"לכה בר' יוסי. אף על פי שנימוקו עמו<sup>6</sup> דאסמכתא לא קניא אלא אם כן קנו מיניה צדתי דין חסוד ודללא לניס כדאמר במסכת נדרים (דף מ:): **בתני** מי שנבחק שטר חובו. מעלמו שנטשטש או שנפלו עליו מים: **מעמיד** ע"ז עדים. היודעים מאימתי נכתב ומה (ב) כתוב בו והם עושין לו קיום בפני צד דין וכותפין לו מה שהיה כתוב באתו השטר והזמן<sup>7</sup> והמעות: נבחק שטר. שהיה כתוב ביום פלוני ופלוני היו עדים שהיו חתומים בו כל זה כותפין אלו המקיימין ואחר כך חותמין את שמותם בסוף:

הרגיבו. צנצל: שטרי טענתא. שני סופרי הדיינים היו כותפין טענות אנשי הריב כדי שלא יהיו טוענין וחסרין וטוענין ועל פי אותן טענות פוסקין הדיינים את דעים: זה בורר לו. דין אחד כו' והיו כותפין בשטר פלוני דבר לו דין פלוני ופלוני דבר לו את פלוני: י"מא בבושין ע"ז מדת סדום קמיפלגי. מדת סדום כדתן (פ"ה מ"ה) האומר שלי שלי שלך שלך וזו מדה ביטנית ויש אומרים זו מדת סדום. לימא ת"ק סבר שניהם נותנין שטר ונותנין<sup>11</sup> שטר אחד בין שניהם ואם יאמר אחד מהם לא אתן השטר כי אני חפץ שיהא לי שטר אחד לבדי ולך שטר אחר והיה שלי שלי ושליך שלך כופין אותו ועושין אחד כי מה

שאמר מדת סדום היא ור"ש [ב"ג] סבר אין כופין: ומשמעין לא דב"ע בופין. וטעמא דר"ש משום דקסבר אין זו מדת סדום שהרי חסר הוא הרבה דבר אם יכתבו שטר אחד לשניהם דאמר לא נחא לי דמיהו וזוהי בשטר אחד אלא זכותך: דדמיא ע"זא באריא ארבה. כל שעה

שתראה הכתב תבא עלי בעלילות טענותיך הכתובים בו וסם תראה טענותי נבא" ליד מריבה כי איש מריבה אתה: **בתני** והש"ש את המלוה והלוה מסרוהו בד שלש שהרי טורח היה להם לכתוב שובר וסמכו על השליש: **גמ'** אסמכתא. המצטית להחזירו דבר על מנת שיעשה דבר לעתיד וסומך בלבו בשעת התנאי שיוכל לקיים הדבר כשיגיע זמן וכשיגיע הזמן יאנס ולא יוכל לקיים: **לא** קניא. ואינו נחפס בחנאו ולא יפסידו בך. ודיני אסמכתא מפורשין בצ"מ צ"ח א"ח נ"ך (דף טו:) ובפ' המקביל (שם קד:): כי אתו אקמיה דרבי אמי. דיני אסמכתא: ובי מאחר שפירא ראשונה ושניה. כלומר כמה פעמים לימדנו רבי יוחנן הלכה כר' יוסי איני מה אעשה והא"ר אומר לא קניא: ופסיק גמרא ואין ה"לכה בר' יוסי. אף על פי שנימוקו עמו<sup>6</sup> דאסמכתא לא קניא אלא אם כן קנו מיניה צדתי דין חסוד ודללא לניס כדאמר במסכת נדרים (דף מ:): **בתני** מי שנבחק שטר חובו. מעלמו שנטשטש או שנפלו עליו מים: **מעמיד** ע"ז עדים. היודעים מאימתי נכתב ומה (ב) כתוב בו והם עושין לו קיום בפני צד דין וכותפין לו מה שהיה כתוב באתו השטר והזמן<sup>7</sup> והמעות: נבחק שטר. שהיה כתוב ביום פלוני ופלוני היו עדים שהיו חתומים בו כל זה כותפין אלו המקיימין ואחר כך חותמין את שמותם בסוף:

## בבא מציעא דף עג: - עד.

ובאחיכם בני ישראל איש באחיו וגו' אמר רב חמא האי מאן דיהיב זוזי לחבריה למיזבן ליה חמרא ופשע ולא זבין ליה משלם ליה כדקא אזיל אפרוותא דזולשפטא אמר אמימר אמריתא לשמעיתא קמיה דרב זביד מנהדרדעא אמר כי קאמר רב חמא הני מילי ביין סתם אבל ביין זה לא מי יימר דמוכני ליה ניהליה רב אשי אמר "אפי' יין סתם נמי לא מאי טעמא אסמכתא היא<sup>1</sup> ואסמכתא לא קניא ולרב אשי מאי שנא מהא<sup>2</sup> דתנן אם אוכיר ולא אעביר אשלם במיטבא התם בידו

רבינו מאחזרת<sup>3</sup> שלא היו היו צולין אלסל כדפירש שצריך להעלות לו שטר (ע"ל) ציל צטול מעותיו דשאני התם

כג בבא מציעא תלמוד בבלי עמוד מס 158ה' דף קסח ע"י תכנת אוצר החכמה

לא בידו. שמא לא ימכרוהו לו: דלא צר וחתים. מעות של כל איש ואיש לבד: סיבותא. חותם שרושמן החתומים על החציות של יין שלוקחין הרבה ציחד ומניחין אותן צאור הצעלים ומוליכין אותן אחת אחת למכור לחנות ורושמן אותם לדעת שכל הרשומות נמכרות<sup>4</sup>: ובאתרא בו<sup>5</sup> למיקני.

שרגילין לרשום על מנת שדבר זה הכא לאו בידו אמר רבא<sup>6</sup> הני בי תלתא

כג בבא מציעא תלמוד בבלי עמוד מס 159ה' דף קסח ע"י תכנת אוצר החכמה

**בבא מציעא דף קד:**

ההוא גברא דקבל ארעא מחבריה אמר  
אי מוברנא לה יהיבנא לך אלפא זוזי אוביר  
תילתא אמרי נהרדעי דינא הוא דיהיב ליה  
תלת מאה ותלתין ותלתא ותילתא רבא אמר  
אסמכתא היא ואסמכתא לא קניא ולרבא  
מ"ש מהא דתנן אם אוביר ולא אעביר  
אשלם במיטבא התם לא קא גזים הכא כיון  
דקאמר מילתא יתירתא גוזמא בעלמא הוא  
דקגזים ההוא גברא דקביל ארעא לשומשמי

כג בבא מציעא תלמוד בבלי עמוד מס 220הודפס ע"י תכנת אוצר החכמה

**בבא מציעא דף מח:**

כולו הוא קונה מיתיבי גהנותן ערבון  
לחבירו ואמר לו אם אני חוזר בי ערבוני  
מחול לך והלה אמר לו אם אני אחזור בי  
אכפול לך ערבונך נתקיימו התנאים דברי  
רבי יוסי רבי יוסי לטעמיה דאמר אסמכתא  
קניא ר' יהודה אומר דיו שיקנה כנגד ערבוני

כג בבא מציעא תלמוד בבלי עמוד מס 108הודפס ע"י תכנת אוצר החכמה



[illegible][illegible][illegible]

**חכירו**

לחנני בלן נצטוו זה שהיה במקום  
שם מי רח"ה ח"ה לא תוליד נס  
לפי כ"ו ששק חקירי הנה של רח"ה  
ג' כי ח"ן זה חקירי דינה וחלטת  
שם שם :

י.ו. ולפי חסון הרבנים ח"ן ששטות  
נ. ונחש פסול לנדות חלל שיחל

ע"ד מ"ט :  
 וזה כן קרי גמור דחשלת'  
 סמ"ט : [ב] נחזה . שמים  
 תחין שם וחקר . כישרים ונחיל  
 יסוד חלש שם . שפ"כ בשאר  
 נחילין שמהם יז בו שפוט נול  
 שדד שפוט כוכבים וזו מחשב  
 וז

שׂוֹרֵק לְחַבֵּי רֵאשׁוֹ דְלֵא וְיִשְׁרָאֵן  
 וְיִרְשָׁה בְּעֵלָה קִסְמִיטָא טִיב וְיִשְׁבֵּי  
 דְרֵשֶׁת הַבַּעַל שְׁלֵם וְיִרְשָׁה אִם  
 בִּיא הַבַּעַל שֶׁם דְלֵא קִסְמִיטָא

שְׁמִי טִי, בְּכִד לְרֵשׁ טַסְרֵה טַסְרֵה  
 בְּלֵן שֶׁם שְׁמִיטָה בְּכִיבִית בְּכִיבִית לְפָנֵי  
 אֵל כָּל : [1] וְגַם טִי, יִשְׁבֵּי טִי  
 שְׁמִיטָה טַסְרֵה דְרֵשֶׁת לֹא יִרְשָׁה טִי  
 בְּכִד וְשְׁמִי בְּכִד וְחֵלָה בְּכִיבִית :

עֲרֻחַ שְׁמִיטָה טִי שֶׁם  
 וְיִשְׁבֵּי







## ערוך השלחן סי' ר"ז אות לה' לו'

יפסיד לכן גמר בלבו להקנות להשני אם הוא יפסיד ולכן שנים שהמרו זה עם זה אם קני מידן אפילו ברבר שאין בידם לגמרי אין בזה אסמכתא מטעם זה ודוקא בדבר שבהכרח הוא שאחד מהם יפסיד ואחד ירויח כמו קוביא והמראה אבל כשיכול להיות ששניהם לא יפסידו כמו בערבון דסעיף ל"ג דאם שניהם לא יחזרו בהם לא יפסידו לא זה ולא זה הדר הו"ל אסמכתא דדוקא כשאחד לחבירו כשחבירו ירויח אבל בשאפשר ששניהם לא ירויחו ולא יפסידו אינו גומר בלבו להקנות כשהוא יפסיד דמימר אמר בוודאי לא אשנה וחבירי ג"כ לא ישנה והוה אסמכתא וזה שרבינו הרמ"א כתב לדיעה זו ודוקא שאין בידן ג"כ אבל מה שבירן לא כמ"ש גבי ערבון בסמוך עכ"ל כוונתו ג"כ כמ"ש דמה שבירן שלא יפסידו לא זה ולא זה הוה אסמכתא [זכו סיקס ר"מ דמוס' סס וממורן קוסיס מירבון וזכו כוונתם דב"מ ובעירובין סס סס"ד וזכו כוונת הסור בסעיף כ"ה ומ"ס הסמ"ע בס"ק ל"ד לע"ג וכלפי ל"א וזמירדכי פח"ז וזכ"מ"י פו"א יש שס סס"ד ודו"ק]:

ח (חוי"מ ב) אפשטיין, יחיאל מיכל בן אהרן יצחק הלוי עמוד מס 50 הודפס ע"י תכנת אוצר החכמה

לה בזה שנתבאר בסעיף כ"ה דקוביא לא הוה אסמכתא כתב רבינו הרמ"א דדוקא כשיש חקים במעות מומני' אבל אם שוחקים באמנה אין מוציאין ממנו מה שהפסיד וי"א אפילו נתן לו משכון על המעות לא מהני דמעות אין כאן משכון אין כאן כמ"ש בס"ק ק"ץ אבל כשמעות מוכנין על הדף אין בו אסמכתא וכו' וי"א דאינו מותר רק כשהדף שהמעות מונה עליו קנוי לשניהם עכ"ל ומעט דיעה ראשונה דנהי דלית בה אסמכתא מ"מ כששוחקים באמנה אין כאן קניין דכשהמעות מוכנים על הדף אף שאין זה קניין מ"מ הם כשותפים מפני הנאה זו וכשהמעות מעותיהם והו קניינם כמ"ש בר"ס קע"ז ודיעה השנייה ס"ל דאין זה עניין לשותפות כלל ולכך אף במעות מוכנים אין כאן קניין כלל אא"כ הדף קנוי לשניהם דאז הדף זוכה מקניין חצר דנעשית להזוכה כרשותו דכן הוא דעתם שתהיה כשל הזוכה ואם עשו איזה קניין המועיל אף כששוחקין באמנה חייבים לשלם [הגר"א ובהוספות סס סס"ד וזכו כוונתם] עירובין ספ"ז ודו"ק] ויש מי שרוצה לומר דמעת שחוק אמנה הוא משום דאע"ג דאינו אסמכתא מ"מ אין זה חוב גמור שיוכלו להוציאם בדיון אבל אין מעט לזה דאם היה קניין למה לא יכופו אותו שישלם והעיקר כמ"ש וכבר נתבאר בסעיף כ"ג דלהרמב"ם אסור לשחק בקוביא משום גזל ואף במעכשיו הוי גזל וגם המרדכי בהגהות פ"ו דסנהדרין פסק דקוביא הוי גזל ע"ש ומי גבר אשר לא יחוש לדברי רבותינו אלה ובפרט שיש בזה מושב לצים והרבה עבירות חמורות נמשך משחוק הקוביא ושומר נפשו ירחק מזה ותבא עליו ברכה:

הח"מ 1234567

ל"י ש מרבותינו ולא ס"ל מה שנתבאר דכל מה שאין בידו לגמרי לא הוה אסמכתא דאדרבא כל מה שאין בידו הוה מפי אסמכתא ולפ"ו היה צריך לר"י בקוביא דין אסמכתא אלא דס"ל מעט אחר דמאחר דשניהם מתנים זה כנגד זה וכל אחד יכול להפסיד או להרויח אנכ דבעי למקני גמר ומקנה דמפני רצונו להרויח אם השני

ח (חוי"מ ב) אפשטיין, יחיאל מיכל בן אהרן יצחק הלוי עמוד מס 50 הודפס ע"י תכנת אוצר החכמה

## ביאור הלכה ה"ל חנוכה סי' תרע"א

**\* ונוהגין לומר זמירות ותשבחות וכו'.** עיין בתשובת מהרש"ל סימן פה שכתב שראוי שהשמחה תהיה מעורבת וכלולה בשמחת תורה ואל תיבטל מקביעותך, עד כאן לשונו. ובעוונותינו הרבים יש אנשים שתחת זמירות ותשבחות שראוי להלל להשם יתברך על הניסים שעשה לנו הם מרבים בשחוק הקרטיין<sup>1</sup>, והרבה הרעישו הספרים הקדושים על זה, והשומר נפשו ירחק מזה:

אוצר החכמה

הח"מ 1234567

ו כהן, ישראל מאיר בן אריה זאב עמוד מס 300 הודפס ע"י תכנת אוצר החכמה